

Lagmannen

Kriterier för tingsrättens förordnandelistor

Vem som ska förordnas av tingsrätten för ett uppdrag såsom exempelvis offentlig försvarare eller bodelningsförrättare, avgörs i varje enskilt fall av handläggande domare eller annan anställd vid tingsrätten som har delegation att besluta om det. Som ett internt arbetsredskap har tingsrätten listor på personer som bedöms kunna förordnas för olika typer av uppdrag. Det förhållandet att en person inte förekommer på en förordnandeslista hindrar inte att personen ändå förordnas, t.ex. om en part begär det.

Ett förordnande från tingsrätten innebär att personen har bedömts som lämplig av tingsrätten för uppdrag av det slag som listan avser. Därför ställer tingsrätten vissa minimikrav samt utgår från vissa kriterier vid bedömning av om en person ska finnas med på någon av tingsrättens olika förordnandelistor.

Ändras förutsättningarna i något hänseende som är av intresse för de krav och kriterier som anges nedan ska detta omgående anmälas till tingsrätten. Ändrade kontaktuppgifter ska också anmälas omgående, liksom förhinder för någon som förekommer på listan att under viss tid att åta sig uppdrag.

Substitution av uppdrag kan endast ske om det finns uttryckligt lagstöd. Detta innebär att substitution inte kan ske vid exempelvis uppdrag som särskild företrädare för barn och god man.

Grundläggande krav

Personer som förekommer på tingsrättens olika förordnandelistor ska till en början uppfylla följande krav.

- ha huvudsakligt verksamhetsställe med klientmottagning inom Linköpings tingsrätts domsområde,¹
- kunna nås per telefon eller e-post för snart besked om det aktuella uppdraget kan tas,
- även i övrigt använda och bevaka e-post,
- inneha en jur.kand. eller motsvarande (juristexamen enligt bilaga 2 till högskoleförordningen [1993:100] eller motsvarande äldre examen)²
- ha ansvarsförsäkring

¹ Det innebär inte att man inte får ha flera verksamhetsorter. Kravet gäller inte för att bli uppsatt som medlare enligt föräldrabalken (FB).

² Kravet gäller inte för medlare enligt FB.

Bedömningskriterier

För att en advokat eller jur.kand. ska bli uppsatt på tingsrättens förordnandelistor gäller följande.

Det är upp till den som anmäler intresse för att sättas upp på tingsrättens förordnandelistor att lägga fram vad som kvalificerar denne för det, såsom relevant utbildning och erfarenhet. Till exempel notariatjänstgöring, tidigare erfarenheter från uppdrag som ombud eller biträde och erfarenhet från andra domstolar. Tingsrätten efterforskar inte referenser. Den som vill ange en referens ska ange namn och kontaktuppgifter.

Domarna på tingsrätten ges möjlighet att yttra sig över anmälan. Den domare som anser att det finns anledning att anmäla mot personens lämplighet för uppdraget ska ange anledning till detta.

Därefter görs en lämplighetsbedömning av lagmannen där bl.a. domarnas yttranden vägs in. Om inget särskilt framkommer av domarnas yttrande, av det underlag som anmälaren själv har lagt fram eller av i övrigt för tingsrätten kända förhållanden gäller följande särskilda krav.

Offentlig försvarare

- advokat

Offentlig försvarare för ungdomsmål

- advokat som är lämplig att handha ungdomsmål och har erfarenhet av sådana mål och
- kan inställa sig till förhörslokal i Linköping eller Motala inom 1 timme från vidtalning

Målsägandebiträde

- advokat eller
- biträdande jurist på advokatbyrå. Det krävs dock att den biträdande juristen
 - är tingsmeriterad och har varit anställd vid advokatbyrå i minst tre månader, eller
 - har varit anställd vid advokatbyrå under minst 12 månader
- jurister som bedriver egen verksamhet och som inte tjänstgör på advokatbyrå kan föras upp på listan om de har ansvarsförsäkring och kan åberopa goda referenser från liknande uppdrag.

Särskild företrädare för barn

- advokat med dokumenterad erfarenhet av arbete med särskild inriktning mot humanjuridik, familjemål eller mål avseende våld i nära relationer
- en biträdande jurist på advokatbyrå kan undantagsvis föras upp på listan om denne har, för uppdraget, särskilt värdefulla meriter
- jurister som bedriver egen verksamhet och som inte tjänstgör på advokatbyrå kan föras upp på listan om de har ansvarsförsäkring och kan åberopa goda referenser från liknande uppdrag.

God man enligt föräldrabalken/äktenskapsbalken, rättegångsbiträde, bodelningsförrättare, god man enligt ärvdabalken, boutredningsman, skiftesman samt god man enligt samäganderättslagen

- advokat
- biträdande jurist på advokatbyrå som är tingsmeriterad och har varit anställd vid advokatbyrå minst 12 månader
- övrig jurist som visat sin lämplighet för dessa typer av uppdrag och har minst 12 månaders relevant arbetslivserfarenhet

Medlare enligt föräldrabalken

Förfarandet vid prövningen av om en person ska bli uppsatt på listan för medlare enligt föräldrabalken är ett annat. Bedömningen av om någon ska bli uppsatt på denna lista görs av lagmannen i samråd med domarna vid tingsrätten.

Borttagande från förordnandelistorna

Kritik från allmänheten, huvudmän, andra myndigheter eller tingsrättens anställda kan innebära att en person tas bort från förordnandelistorna.

Den berörde ges möjlighet att bemöta kritiken innan beslut fattas.

Principer för tingsrättens användning av förordnandelistor

Uppdragen ska fördelas jämnt och rättvist mellan dem som förekommer på förordnandelistan. Om en person förordnas efter begäran av den enskilde ska detta inte räknas.

I mål som avser allvarlig, ovanlig eller komplicerad brottlighet och i mål med unga tilltalade bör advokat med särskild erfarenhet inom området förordnas. Förordnande i mål av detta slag ska även dessas fördelas jämnt och rättvist.

Ikraftträdande

Dessa kriterier tillämpas från den 2 januari 2023 och ersätter tidigare riktlinjer.

Charlotta Riberdahl